

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 51704-06-15

ניתן ביום 27 יולי 2015

המבקשת

אולניק חברה להובלה עבודות עפר וכבישים בע"מ

המשיב

וסאם אבו הדיל

לפני: הנשיא יגאל פליטמן, השופטת לאה גליקסמן, השופט אילן איטח
נציג עובדים, מר ראובן בוימל, נציג מעסיקים, מר אמנון גדעון

בשם המבקשת - עו"ד יוסי בן חמו
בשם המשיב - עו"ד ענאן עבד

פסק דין

השופט אילן איטח

1. לפנינו בקשת רשות ערעור על החלטת בית הדין האזורי בירושלים מיום 16.6.15 (הנשיאה דיתה פרוז'ינין; סע"ש 20635-06-14) במסגרתה נדחתה בקשת המבקשת להעברת הדיון מחוסר סמכות מקומית.

2. בתמצית נציין כי המשיב, תושב בית לחם שמחוץ ל"תחום", עבד אצל המבקשת באתר ליד הר גילה, שגם כן מחוץ לתחום. המשיב הגיש לבית הדין האזורי בירושלים תביעה כנגד המבקשת. המבקשת טענה בכתב ההגנה להעדר סמכות מקומית, מן הטעם שמשרדיה מצויים בעיר נתניה, ולפיכך הסמכות המקומית היא לבית הדין בתל אביב. בהמשך, הגישה המבקשת לבית הדין בקשה להעברת הדיון. המשיב הסכים לבקשה.

3. בית הדין האזורי דחה את הבקשה וקבע כך:

"... התובע עבד מחוץ לתחום. משכך, התקנה הרלבנטית בענייננו היא תקנה 5 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991:

'תובענה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, יכול שתוגש לכל בית דין אזורי, אולם רשאי

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 51704-06-15

בית הדין להורות על העברת הדיון לבית דין אזורי אחר, אם ראה שלפי נסיבות הענין יהיה הדיון בבית דין אחר נוח יותר לבעלי הדין'.

אי לכך, מאחר שהתובענה הוגשה לבית דין זה, הרי שהסמכות המקומית נקנתה אף לבית דין זה."

4. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור. בעקבות החלטת בית הדין מיום 30.6.15 הודיע המשיב כי הוא משאיר את העניין לשיקול דעתו של בית הדין, על אף שהוא סבור כי החלטת בית הדין האזורי סבירה.

5. בהחלטה מיום 30.6.15 התבקשו הצדדים להודיע עמדתם ביחס לאפשרות כי בית הדין ידון בבקשת רשות הערעור כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור, בהתאם לתקנה 82 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991 (להלן – **התקנות**). המבקשת הודיעה כי היא מסכימה לכך. המשיב לא התייחס לאפשרות זו.

6. לאחר ששקלנו את טענות המבקשת ולאחר שניתנה לצדדים האפשרות להתייחס לאפשרות כי בקשת רשות הערעור תידון כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור, הגענו לכלל מסקנה כי יש לקבל את ערעור המבקשת ולהורות על העברת הדיון בתובענה של המשיב לבית הדין האזורי בתל אביב. להלן נפרט את טעמינו בתמצית:

א. התובענה שהגיש המשיב נגד המבקשת הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה מכוחו של סעיף 24(א)(1) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט – 1969 (להלן – **החוק**), אשר מקנה לבית הדין האזורי לעבודה סמכות ייחודית לדון "**בתובענות בין עובד או חליפו למעביד או חליפו שעילתן ביחסי עובד ומעביד, לרבות השאלה בדבר עצם קיום יחסי עובד ומעביד ולמעט תובענה שעילתה בפקודת הנזיקין** [נוסח חדש]".

ב. תקנה 3(א) לתקנות קובעת אפשרויות שונות בעניין סמכות מקומית. לענייננו רלוונטית תקנה 3(א)(1) לתקנות אשר קובעת כי מקום השיפוט בתובענות מכוח סעיף 24(א)(1) לחוק יהא ב"**בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה העבודה**". במקרה זה לא היה חולק כי העבודה שבוצעה ליד הר גילה בוצעה

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 51704-06-15

מחוץ ל"תחום", קרי מחוץ לתחום השיפוט של בתי הדין לעבודה. גם לא הייתה טענה כי "מקום העבודה" מצוי בתחום השיפוט של בית דין אזורי כזה או אחר. ג. משכך, לכאורה – ולכך נתייחס בהמשך, תקנה 3(א)(1) אינה חלה במקרה של המשיב. גם יתר החלופות שבתקנה 3(א) לתקנות אינן חלות. במקרה בו בתקנה 3(א) לתקנות אין מענה לשאלת הסמכות המקומית נועדה תקנה 3(ב) אשר קובעת כך:

"לענין תקנת משנה (א)(1), (2), (3), (10) ו-(11), אם מקום העבודה או ביצועה הוא מחוץ לאזור שיפוט של בית דין לעבודה - בית הדין אשר באזור שיפוט נמצא מקום מגוריו של העובד או מרכז מפעלו של המעביד בישראל; אם מרכז מפעלו של המעביד הוא מחוץ לאזור שיפוט של בית דין לעבודה - בית הדין אשר באזור שיפוט נמצא מקום מגוריו של המעביד, או - אם המעביד הוא תאגיד - בית הדין אשר באזור שיפוט נמצא משרדו הרשום בישראל או כל מקום אחר בישראל שבו הוא מנהל עסקיו."

ד. החלופה של מקום מגוריו של המשיב אינה רלוונטית משהוא גר מחוץ לתחום. לפיכך, נדרש לחלופות הבאות בתקנה הנוגעות למעסיק שהוא תאגיד: מרכז מפעלו או משרדו הרשום. לא היה חולק כי מרכז מפעלה של המבקשת, ולחלופין משרדה הרשום הם בעיר נתניה. לפיכך, לפי תקנה 3(ב) הסמכות המקומית לדון בתובענת המשיב מסורה לבית הדין האזורי בתל אביב ולא לבית הדין האזורי בירושלים.

ה. בית הדין האזורי בחן את המקרה לפי תקנה 5 לתקנות. אלא שפניה לתקנה 5 אפשרית רק מקום שלתובענה אין מקום שיפוט מתאים לפי התקנות. משנמצא מקום שיפוט מתאים לפי תקנה 3(ב) לתקנות – לא היה מקום לפנות לתקנה 5 לתקנות.

ו. אשר על כן, **בנסיבות העניין היה מקום להעביר את התובענה לבירור בבית הדין האזורי בתל אביב.**

7. לשלמות התמונה נעיר שתי הערות:

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 51704-06-15

א. בעניין **נומיקוב**¹ נקבע כי הביטוי "מקום העבודה" מקפל בתוכו לא רק את מקום העבודה במובן הצר – שעשוי לחפוף את החלופה האחרת של מקום ביצוע העבודה, אלא גם את מובנו הרחב – קרי, את מרכז מפעלו של המעביד או המקום שבו מצוי משרדו הרשום. משכך, לכאורה לפי הנפסק בעניין **נומיקוב** גם מכוח תקנה 3 (א)(1) לתקנות בית הדין המוסמך לדון בתובענה הוא בית הדין האזורי בתל אביב.

ב. גם מקום בו חלה תקנה 5 לתקנות, אין הדבר מביא, לכשעצמו, לדחיית בקשה להעברת הדיון. התקנה קובעת כי בית הדין רשאי להורות על העברת הדיון לבית דין אזורי אחר "אם ראה שלפי נסיבות הענין יהיה הדיון בבית דין אחר נוח יותר לבעלי הדיון".

8. סוף דבר – ערעור המבקשת מתקבל. התובענה שהגיש המשיב לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תועבר לבית הדין האזורי בתל אביב. נשיאת בית הדין האזורי תורה לפני מי תתברר התובענה. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתן היום, י"א אב תשע"ה (27 יולי 2015), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

אילן איטח,
שופט

לאה גליקסמן,
שופטת

יגאל פליטמן,
נשיא, אב"ד

מר אמנון גדעון,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר ראובן בוימל,
נציג ציבור (עובדים)

¹ ע"ע (ארצי) 143/09 אנטון נומיקוב – רשת בטחון (1993) בע"מ, (24.3.09).
4 - מתוך 4

